

Конвенція Ради Європи про захист професії адвоката

Люксембург, 13.V.2025

Преамбула

Держави-члени Ради Європи та інші сторони, що підписали цю Конвенцію,

Беручи до уваги, що метою Ради Європи є досягнення більшої єдності між її членами;

Посилаючись на Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод (ETS № 5, 1950) та протоколи до неї, а також на практику Європейського суду з прав людини;

Беручи до уваги Основні принципи, що стосуються ролі адвокатів, прийняті Восьмим Конгресом Організації Об'єднаних Націй щодо запобігання злочинності та поведіння з правопорушниками (м. Гавана, Республіка Куба, 27 серпня - 7 вересня 1990 року);

Беручи до уваги Рекомендацію № R(2000)21 Комітету Міністрів державам-членам про свободу професійної діяльності адвокатів;

Беручи до уваги Резолюцію 44/9 про незалежність і неупередженість судових органів, присяжних і засідателів та незалежність адвокатів, ухвалену Радою ООН з прав людини 16 липня 2020 року;

Підкреслюючи фундаментальну роль, яку адвокати та їх професійні асоціації відіграють у підтримці верховенства права, забезпеченні доступу до правосуддя та захисту прав людини і основоположних свобод;

З глибоким занепокоєнням відзначаючи, що адвокати все частіше зазнають нападів, погроз, переслідувань і залякувань через свою професійну діяльність, а також неправомірне перешкоджання або втручання у здійснення їх законної професійної діяльності;

Засуджуючи всі такі напади, погрози, переслідування, залякування та неправомірне перешкоджання або втручання;

Беручи до уваги різні способи організації здійснення адвокатської діяльності в державах-членах Ради Європи та інших державах, що підписали цю Конвенцію;

Беручи до уваги необхідність зміцнення міжнародно-правової бази для забезпечення свободи здійснення адвокатської діяльності,

домовилися про таке:

Розділ I - Мета, сфера застосування та вживання термінів

Стаття 1 - Мета Конвенції

1. Метою цієї Конвенції є посилення захисту професії адвоката і право на здійснення професійної діяльності незалежно і без дискримінації, неправомірних перешкод або втручання, а також без нападів, погроз, переслідувань або залякувань.
2. Ця Конвенція встановлює конкретний механізм для забезпечення ефективного виконання її положень Сторонами.

Стаття 2 - Сфера застосування

1. Ця Конвенція застосовується до професійної діяльності адвокатів та їх професійних асоціацій.
2. Положення статей 5-9 цієї Конвенції застосовуються залежно від конкретної ситуації до адвокатів, які за своїм професійним статусом надають на території Сторони консультації з правових питань, правничу допомогу або здійснюють представництво, та які:
 - a. охоплюються сферою дії заяви, зробленої іншою Стороною відповідно до пункту 1 статті 20 цієї Конвенції; або
 - b. надають відповідні послуги згідно із законодавством цієї Сторони, законодавством Європейського Союзу або міжнародними договорами.
3. Положення статті 6 (професійні права адвокатів), статті 7 (вільне вираження поглядів) та пункту 4 статті 9 (засоби захисту) цієї Конвенції також застосовуються до:
 - a. будь-якої особи, якій відмовлено у наданні кваліфікації адвоката або свідоцтва на заняття адвокатською діяльністю, або їх було припинено чи зупинено в порушення статей 5 і 8 цієї Конвенції;
 - b. будь-якої особи, уповноваженої міжнародним судом або трибуналом, або органом, створеним міжнародною організацією, надавати консультації або брати участь у провадженнях в такому суді, трибуналі або органі.
4. Положення підпунктів «b» і «c» пункту 3 статті 6 та пункту 4 статті 9 цієї Конвенції застосовуються також до осіб, які працюють за наймом або залучаються адвокатами для надання їм допомоги, у тому обсязі, в якому вони безпосередньо сприяють здійсненню професійної діяльності цих адвокатів.
5. Положення пункту 4 статті 9 цієї Конвенції застосовуються також до осіб, які працюють за наймом або залучаються для надання допомоги професійним асоціаціям, у тому обсязі, в якому вони сприяють здійсненню професійної діяльності цих асоціацій.

Стаття 3 - Вживання термінів

Для цілей цієї Конвенції:

- a. «адвокат» означає будь-яку фізичну особу, яка має кваліфікацію та право відповідно до національного законодавства на здійснення адвокатської діяльності;
- b. «клієнт» означає будь-яку фізичну або юридичну особу, якій адвокатом надаються консультації, допомога або здійснюється представництво;

- с. «потенційний клієнт» означає будь-яку фізичну або юридичну особу, яка прямо чи опосередковано звертається до адвоката про отримання послуг з консультації, допомоги або представництва;
- д. «професійна асоціація» означає представницький орган, до якого прямо чи опосередковано належать або зараховані всі або деякі з адвокатів, і який наділено певними повноваженнями організовувати або регулювати їх професійну діяльність згідно з національним законодавством;
- е. «професійна діяльність адвокатів» означає будь-яку діяльність з підготовки або надання консультацій, допомоги або здійснення представництва клієнта або потенційного клієнта в частині роз'яснення або застосування національного, іноземного або міжнародного права, незалежно від того, чи це відбувається на території Сторін, в яких вони зареєстровані, чи в будь-якому іншому місці, де вчиняється відповідна дія, у тому числі у зв'язку з провадженням і роботою міжнародного суду або трибуналу чи органу, заснованого міжнародною організацією;
- ф. «професійна діяльність професійних асоціацій» означає будь-яку діяльність, охоплену пунктом 2 статті 4 цієї Конвенції;
- г. «органи влади» означає:
 - i. уряди та адміністрації на національному, регіональному та місцевому рівнях;
 - ii. законодавчі органи та органи судової влади у тому обсязі, в якому, вони виконують адміністративні функції відповідно до національного законодавства;
 - iii. фізичні або юридичні особи у тому обсязі, в якому вони здійснюють адміністративні повноваження;
- h. «передбачені законом» та «необхідні в демократичному суспільстві» розуміються у значенні, наданому Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, у тлумаченні Європейського суду з прав людини.

Розділ II - Основні положення

Стаття 4 - Професійні асоціації

1. Сторони забезпечують, щоб національна нормативно-правова база гарантувала незалежність і самоврядність професійних асоціацій. Будь-які вибори їх виконавчих органів проводяться відповідно до встановлених правил і без зовнішнього втручання.
2. Сторони забезпечують, щоб професійні асоціації могли:
 - а. просувати і представляти інтереси адвокатів та їх професії;
 - б. просувати і захищати незалежність адвокатів та їх роль у суспільстві;
 - с. розробляти професійні стандарти поведінки та сприяти їх дотриманню відповідно до цієї Конвенції;
 - д. сприяти доступу до професії та безперервній освіті і підготовці адвокатів;

е. співпрацювати з адвокатами, іншими професійними асоціаціями та міжнародними, міжурядовими і неурядовими організаціями з питань права і юридичної практики, зокрема щодо сприяння і захисту діяльності адвокатів; та

ф. сприяти підвищенню добробуту адвокатів і надавати допомогу їм та їх сім'ям у разі необхідності.

3. Сторони забезпечують своєчасне та ефективне проведення консультацій з професійними асоціаціями щодо пропозицій уряду стосовно будь-яких змін у законодавстві, процесуальних та адміністративних правилах, які безпосередньо впливають на професійну діяльність адвокатів та регулювання професійної діяльності.

4. Сторони забезпечують, щоб будь-яка вимога щодо належності до професійної асоціації не перешкоджала адвокатам створювати інші асоціації та брати участь у них з метою просування своїх професійних інтересів та діяльності.

Стаття 5 - Право на заняття адвокатською діяльністю

1. Сторони забезпечують, щоб допуск, продовження дозволу та повторний допуск до заняття адвокатською діяльністю були передбачені законом та:

а. ґрунтувалися на об'єктивних, релевантних та прозорих критеріях, які застосовуються в рамках справедливого процесу; та

б. не передбачали дискримінації за будь-якою ознакою, забороненою практикою Європейського суду з прав людини.

2. Сторони забезпечують, щоб рішення, які стосуються допуску, продовження дозволу та повторного допуску до заняття адвокатською діяльністю, приймалися професійною асоціацією або іншим незалежним органом і могли бути оскаржені в незалежному та неупередженому суді або трибуналі, створеному відповідно до закону.

Стаття 6 - Професійні права адвокатів

1. Сторони забезпечують, щоб адвокати могли:

а. пропонувати та надавати консультації з правових питань, правничу допомогу та здійснювати представництво, у тому числі з метою захисту прав людини та основоположних свобод;

б. погоджуватися або відмовлятися від відносин з будь-якою фізичною або юридичною особою як своїм клієнтом, а також припиняти відносини між адвокатом та клієнтом;

с. мати швидкий та ефективний доступ до своїх клієнтів та потенційних клієнтів, навіть якщо їх позбавлено волі;

д. визнаватися особами, які мають право консультувати, надавати допомогу та представляти своїх клієнтів;

е. мати ефективний доступ до будь-яких відповідних матеріалів, що знаходяться у володінні або під контролем компетентних органів влади, судів і трибуналів, коли вони діють від імені своїх клієнтів, без невинуватених затримок і обмежень;

- f. мати ефективний доступ до суду, трибуналу або іншого подібного органу, в якому вони мають право здійснювати представництво, а також можливість звертатися до такого суду, трибуналу або органу;
 - g. подавати заяви або клопотання від імені своїх клієнтів, у тому числі щодо відводу судді, прокурора або члена органу, який має приймати рішення у конкретній справі, а також щодо проведення процесуальних дій;
 - h. ефективно брати участь у всіх провадженнях, в яких вони діють від імені своїх клієнтів;
 - i. інформувати громадськість про свої послуги.
2. Сторони забезпечують, щоб адвокати не несли цивільної або кримінальної відповідальності за усні та письмові заяви, зроблені добросовісно і сумлінно при здійсненні всіх процесуальних дій від імені своїх клієнтів.
3. Сторони забезпечують, щоб адвокати:
- a. могли надавати своїм клієнтам або потенційним клієнтам консультації з правових питань наодинці при особистій зустрічі з ними;
 - b. могли конфіденційно спілкуватися зі своїми клієнтами або потенційними клієнтами, якими б засобами і в якій би формі таке спілкування не відбувалося;
 - c. не зобов'язані розкривати, передавати або давати свідчення щодо будь-якої інформації або документів, отриманих прямо чи опосередковано від своїх клієнтів або потенційних клієнтів, а також щодо змісту будь-яких переговорів з ними та будь-яких документів, підготовлених у зв'язку з такими переговорами або судовими провадженнями, у яких вони їх представляють.
4. Здійснення прав, передбачених пунктами 1, 2 і 3 цієї статті, не може підлягати жодним обмеженням, крім тих, що передбачені законом і є необхідними в демократичному суспільстві. Такі обмеження можуть включати, зокрема, вимоги щодо забезпечення доступності консультацій з правових питань, правничої допомоги та здійснення представництва для всіх.
5. Сторони забезпечують, щоб адвокати не зазнавали жодних негативних наслідків у зв'язку з ототожненням їх з клієнтами або справами їхніх клієнтів. Ця стаття застосовується без шкоди для свободи вираження поглядів, яка захищається Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод та національним законодавством.

Стаття 7 - Свобода вираження поглядів

1. Сторони забезпечують право адвокатів інформувати громадськість з питань, що стосуються справ їх клієнтів, крім обмежень, встановлених законом, які впливають з їх професійних обов'язків, вимог відправлення правосуддя та поваги до приватного життя і є необхідними в демократичному суспільстві.
2. Сторони забезпечують, щоб адвокати індивідуально та колективно, а також професійні асоціації мали право сприяти забезпеченню верховенства права та його дотриманню, брати участь у публічних обговореннях щодо змісту, роз'яснення та застосування чинних і пропонованих правових норм та судових рішень, з питань здійснення правосуддя та доступу до нього, сприяння та захисту прав людини, а також вносити пропозиції щодо реформ з цих питань.

Стаття 8 - Дисциплінарна відповідальність

1. Сторони забезпечують, щоб підстави для притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності ґрунтувалися виключно на стандартах професійної поведінки, які передбачені законом і які самі по собі відповідають правам і свободам, закріпленим у Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
2. Сторони забезпечують, щоб дисциплінарні провадження щодо адвокатів:
 - a. розглядалися:
 - i. незалежним та неупередженим дисциплінарним комітетом, створеним професійною асоціацією,
 - ii. незалежним та неупередженим органом, або
 - iii. незалежним та неупередженим судом або трибуналом, створеним відповідно до закону;
 - b. розглядалися оперативно;
 - c. здійснюватися з дотриманням вимог щодо справедливого судового розгляду згідно зі статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та з правом на отримання консультацій, допомоги або представництва адвоката за власним вибором; та
 - d. могли бути оскаржені відповідним адвокатом у незалежному та неупередженому суді або трибуналі, встановленому згідно із законом.
3. Сторони забезпечують, щоб будь-які дисциплінарні стягнення, що накладаються на адвокатів, відповідали принципам законності, недискримінації та пропорційності. Будь-яка заборона на право заняття адвокатською діяльністю повинна накладатися лише за найсерйозніші порушення професійних стандартів.

Стаття 9 - Засоби захисту

1. Сторони забезпечують, з урахуванням обмежень, які встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві для попередження, розслідування чи переслідування за кримінальні правопорушення або для захисту прав інших осіб, щоб адвокати:
 - a. мали доступ до адвоката за власним вибором у разі позбавлення їх волі;
 - b. могли без невинуватеної затримки повідомити представника своєї професійної асоціації про своє позбавлення волі, правову підставу для цього та місце, де вони тримаються;
 - c. мають право на присутність незалежного адвоката або представника своєї професійної асоціації під час:
 - i. будь-якого обшуку їх самих або будь-яких приміщень, транспортних засобів чи пристроїв, що використовуються ними для здійснення професійної діяльності, здійснюваного в рамках цивільного, кримінального чи адміністративного провадження; або
 - ii. вилучення або копіювання документів, будь-яких інших даних та матеріалів, що використовуються ними для здійснення професійної діяльності;

за винятком випадків, коли особи, які проводять обшук або вилучення, не здійснюють огляд документів або даних;

- d. були проінформовані про свої права, зазначені в підпунктах "а", "b" і "с" цього пункту, під час позбавлення волі, а також перед проведенням обшуку, вилучення або копіювання документів.
2. Сторони забезпечують наявність і дотримання відповідних гарантій при проведенні перевірок або інших заходів, що здійснюються в рамках нагляду за професією.
3. Сторони забезпечують, щоб професійні асоціації мали можливість, з урахуванням обмежень, які встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві для попередження, розслідування та переслідування за кримінальні правопорушення або для захисту прав інших осіб, захищати права, закріплені цією Конвенцією, в тому числі шляхом:
- a. отримання через своїх представників ефективного доступу до позбавлених волі адвокатів, якщо такі адвокати просять про це;
 - b. отримання без невиправданої затримки інформації про відомі правоохоронним органам випадки нападу на адвокатів або їх вбивства, якщо є підстави вважати, що це сталося у зв'язку з їх професійною діяльністю, і якщо ці випадки не були оприлюднені іншим чином, а адвокати не можуть повідомити про це самостійно;
 - c. можливості бути присутніми на судових засіданнях у будь-якому провадженні, порушеному проти адвокатів, якщо є підстави вважати, що таке провадження пов'язане з їх професійною діяльністю.
4. Сторони:
- a. забезпечують, щоб адвокати та їх професійні асоціації мали можливість здійснювати свою професійну діяльність та користуватися своїми правами, передбаченими статтею 7 цієї Конвенції, не стаючи об'єктом:
 - i. будь-якого фізичного нападу, погрози, переслідування чи залякування; або
 - ii. будь-якого неправомірного перешкоджання або втручання;
 - b. утримуються від вчинення дій, зазначених у підпункті "а" цього пункту; та
 - c. проводять ефективне розслідування за фактом вчинення дій, зазначених у підпункті "а" цього пункту, якщо є підстави вважати, що вони можуть становити кримінальне правопорушення.
5. Сторони утримуються від вжиття будь-яких заходів або схвалення будь-якої практики, що ставлять під загрозу незалежність та самоврядування професійних асоціацій.

Розділ III - Механізм моніторингу

Стаття 10 - Група експертів із захисту професії адвоката

1. Група експертів із захисту професії адвоката (далі – GRAVO) здійснює моніторинг виконання цієї Конвенції Сторонами.
2. GRAVO складається щонайменше з восьми та щонайбільше з 12 членів. Члени GRAVO обираються Комітетом Сторін, створеним відповідно до статті 11 цієї

Конвенції, з числа кандидатів, висунутих Сторонами, строком на чотири роки, з можливістю його поновлення один раз, і обираються з числа громадян Сторін.

3. Перші вибори восьми членів проводяться протягом одного року після набрання чинності цією Конвенцією. Вибори чотирьох додаткових членів проводяться після здійснення 25-ї ратифікації або приєднання.
4. Вибори членів GRAVO ґрунтуються на таких принципах:
 - a. члени обираються відповідно до прозорої процедури з числа осіб високих моральних якостей, які продемонстрували професійний досвід у сферах, охоплених цією Конвенцією;
 - b. два члени GRAVO не можуть бути громадянами однієї держави;
 - c. члени повинні представляти різні правові системи;
 - d. склад GRAVO повинен забезпечувати гендерний та географічний баланс;
 - e. члени діють у особистій якості, є незалежними та неупередженими у виконанні своїх функцій та повинні бути спроможними ефективно виконувати свої обов'язки.
5. Процедура виборів членів GRAVO визначається Комітетом Міністрів Ради Європи після консультацій зі Сторонами та отримання їх одностайної згоди протягом шести місяців після набрання чинності цією Конвенцією.
6. GRAVO затверджує власні правила процедури.
7. Члени GRAVO та члени делегацій, уповноважені здійснювати візити до держав, як зазначено у статті 12 цієї Конвенції, користуються привілеями та імунітетами, встановленими у додатку до цієї Конвенції.

Стаття 11 - Комітет Сторін

1. Комітет Сторін складається з представників Сторін цієї Конвенції і Сторони прагнуть досягти гендерного балансу в його складі.
2. Комітет Сторін скликається Генеральним секретарем Ради Європи. Його перше засідання проводиться протягом одного року після набрання чинності цією Конвенцією. У подальшому Комітет збирається щоразу, коли цього вимагає одна третина Сторін, Голова Комітету Сторін або Генеральний секретар.
3. Комітет Сторін приймає свої власні правила процедури.

Стаття 12 – Процедура

1. Процедура оцінювання поділена на раунди. GRAVO визначає обсяг та відповідні засоби для проведення цієї процедури, зокрема анкети, які можуть слугувати основою для процедури оцінювання виконання Сторонами.
2. GRAVO отримує інформацію про виконання Конвенції від відповідної Сторони. Крім того, він може отримувати інформацію про виконання Конвенції від неурядових організацій та громадянського суспільства, професійних асоціацій, а також від національних установ із захисту прав людини. GRAVO також належним чином враховує інформацію, отриману в рамках інших документів та органів Ради Європи, а

також від інших регіональних та міжнародних організацій у сферах, що підпадають під дію цієї Конвенції.

3. Якщо отримана інформація є недостатньою та не існує інших доступних способів отримання достовірної інформації, а також у випадках, передбачених пунктом 2 статті 13 цієї Конвенції, GRAVO може організовувати візити до відповідних держав у співпраці з національними органами влади та, за необхідності, за допомогою незалежних національних експертів. Такі візити носять допоміжний характер і обмежуються сферами, в яких GRAVO вважає отриману інформацію недостатньою, а також у випадках, передбачених пунктом 2 статті 13 цієї Конвенції.
4. Візити здійснюються делегацією GRAVO. Під час візитів делегація може користуватися допомогою фахівців в конкретних галузях. Під час візитів делегація повинна:
 - i. користуватися свободою пересування у відповідній юрисдикції;
 - ii. мати можливість контактувати з державними органами;
 - iii. не мати перешкод для зустрічей з особами, з якими вона бажає провести бесіду наодинці;
 - iv. мати доступ до матеріалів, що стосуються візиту до держави.
5. GRAVO готує проєкт доповіді з аналізом виконання положень, на яких ґрунтується оцінка, а також своїми пропозиціями та зауваженнями щодо того, яким чином відповідна Сторона може врегулювати виявлені проблеми. Проєкт доповіді передається для коментарів Стороні, щодо якої проводиться оцінка. Зауваження цієї Сторони беруться до уваги GRAVO при затвердженні доповіді.
6. На основі отриманої інформації та коментарів відповідної Сторони GRAVO затверджує доповідь та висновки щодо заходів, вжитих Стороною для виконання положень цієї Конвенції. Ця доповідь та висновки надсилаються відповідній Стороні та Комітету Сторін. Доповідь та висновки GRAVO підлягають оприлюдненню з моменту їх затвердження разом з усіма зауваженнями відповідної Сторони.
7. Без шкоди для процедури, передбаченої пунктами 1-6 цієї статті, Комітет Сторін може ухвалити на основі доповіді та висновків GRAVO рекомендації відповідній Стороні:
 - a. щодо заходів, яких необхідно вжити для виконання висновків GRAVO, із встановленням, за необхідності, дати для подання інформації про їх виконання; та
 - b. щодо розвитку співробітництва з цією Стороною для належного виконання цієї Конвенції.

Стаття 13 - Термінова процедура

1. Якщо GRAVO отримує достовірну інформацію, що вказує на ситуацію виникнення проблем, які вимагають негайної уваги для запобігання або обмеження масштабу чи кількості серйозних порушень Конвенції, вона може вимагати від відповідної Сторони термінового подання спеціальної доповіді щодо заходів, вжитих для запобігання таким порушенням.
2. Беручи до уваги інформацію, надану відповідною Стороною, а також будь-яку іншу доступну достовірну інформацію, GRAVO може доручити одному або декільком своїм членам провести розслідування та терміново подати їй доповіді GRAVO. У разі

потреби, за згодою відповідної Сторони, розслідування може включати візит на територію відповідної Сторони.

3. Після вивчення результатів розслідування, зазначених у пункті 2 цієї статті, GRAVO надає ці результати разом з усіма зауваженнями та рекомендаціями відповідній Стороні та, у разі необхідності, Комітету Сторін, Комітету Міністрів і Парламентській асамблеї Ради Європи. Доповідь та висновки GRAVO підлягають оприлюдненню з моменту їх затвердження разом з усіма зауваженнями відповідної Сторони.

Стаття 14 - Висновки

У разі потреби GRAVO може затверджувати висновки щодо виконання цієї Конвенції.

Стаття 15 - Відносини з іншими органами

Комітет Міністрів та Парламентська асамблея Ради Європи періодично інформуються про виконання цієї Конвенції.

Розділ IV - Зв'язок з іншими міжнародними документами

Стаття 16 - Зв'язок з іншими міжнародними документами

1. Ця Конвенція не зачіпає прав і зобов'язань, що впливають з інших міжнародних документів, учасниками яких є або стануть Сторони цієї Конвенції, і які містять положення з питань, що регулюються цією Конвенцією, та забезпечують більш широкий захист права адвокатів на вільне здійснення своєї професійної діяльності.
2. Сторони цієї Конвенції можуть укладати між собою двосторонні або багатосторонні договори з питань, що регулюються цією Конвенцією, з метою доповнення або посилення її положень або сприяння застосуванню закріплених у ній принципів.

Розділ V - Прикінцеві положення

Стаття 17 - Підписання та набуття чинності

1. Ця Конвенція відкрита для підписання державами-членами Ради Європи, державами, що не є членами Ради Європи, які брали участь у її розробці, та Європейським Союзом.
2. Ця Конвенція підлягає ратифікації, прийняттю або затвердженню. Ратифікаційні грамоти або документи про прийняття чи затвердження здаються на зберігання Генеральному секретарю Ради Європи.
3. Ця Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду з дати, коли вісім підписантів, включно із щонайменше шістьма державами - членами Ради Європи, висловлять свою згоду на обов'язковість для них цієї Конвенції відповідно до положень попереднього пункту.
4. Для будь-якого підписанта, який згодом висловить свою згоду на обов'язковість для нього цієї Конвенції, вона набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду з дати здачі на зберігання його ратифікаційної грамоти або документа про прийняття чи затвердження.

Стаття 18 - Приєднання до Конвенції

1. Після набуття чинності цією Конвенцією Комітет Міністрів Ради Європи може після консультацій зі Сторонами цієї Конвенції та отримання їх одностайної згоди

запросити будь-яку державу, яка не є членом Ради Європи і не брала участі в розробці цієї Конвенції, приєднатися до цієї Конвенції своїм рішенням, прийнятим більшістю голосів, як це передбачено підпунктом «d» статті 20 Статуту Ради Європи, та за одностайного голосування представників Договірних Держав, які мають право засідати в Комітеті Міністрів.

2. Для будь-якої держави, що приєднується, Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного строку з дати здачі на зберігання документа про приєднання Генеральному секретарю Ради Європи.
3. Будь-яка Сторона, яка не є членом Ради Європи, бере участь у фінансуванні діяльності GRAVO та Комітету Сторін відповідно до умов, встановлених Комітетом Міністрів.

Стаття 19 - Територіальне застосування

1. Будь-яка держава або Європейський Союз можуть під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження або приєднання визначити територію або території, на які поширюється дія цієї Конвенції.
2. Будь-яка Сторона може в будь-який час пізніше шляхом заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи поширити застосування цієї Конвенції на будь-яку іншу територію, зазначену в заяві, за міжнародні відносини якої вона несе відповідальність або від імені якої вона уповноважена давати зобов'язання. Стосовно такої території Конвенція набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду з дати отримання такої заяви Генеральним секретарем.
3. Будь-яка заява, зроблена відповідно до двох попередніх пунктів, може бути відкликана стосовно будь-якої території, зазначеної в цій заяві, шляхом повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи. Таке відкликання набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду з дати отримання такого повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 20 – Заяви

1. Кожна Договірна Сторона цієї Конвенції під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання шляхом заяви, зробленої на ім'я Генерального секретаря Ради Європи, вказує професійні кваліфікації, які підпадають під сферу застосування цієї Конвенції для цілей пункту «а» статті 3. Ця заява може бути змінена в будь-який час пізніше і в такий самий спосіб. Ця заява та будь-які зміни до неї не повинні завдавати шкоди меті цієї Конвенції та захисту, що нею передбачений.
2. Кожна Договірна Сторона цієї Конвенції може під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання шляхом заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи заявити, що визначення «органи влади» включає одне або декілька з наступного:
 - i. законодавчі органи в контексті їхньої іншої діяльності;
 - ii. судові органи в контексті їхньої іншої діяльності;
 - iii. фізичні або юридичні особи в тому обсязі, в якому вони виконують державні функції або оперують державними коштами, згідно з національним законодавством.

Ця заява може бути змінена в будь-який час пізніше і в такий самий спосіб.

Стаття 21 – Застереження

1. Будь-яка держава або Європейський Союз можуть під час підписання або здачі на зберігання своєї ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження чи приєднання заявити в заяві на ім'я Генерального секретаря Ради Європи про те, що вони залишають за собою право не застосовувати або застосовувати лише в певних випадках або за певних умов положення, викладені в статті 6 в контексті підпункту «b» пункту 3 статті 2 цієї Конвенції. Жодні інші застереження не можуть бути зроблені щодо положень цієї Конвенції.
2. Будь-яка Сторона може повністю або частково зняти застереження шляхом направлення заяви на ім'я Генерального секретаря Ради Європи. Ця заява набирає чинності з дати її отримання Генеральним секретарем.

Стаття 22 - Поправки до Конвенції

1. Будь-яка пропозиція про внесення поправок до цієї Конвенції, подана Стороною, повідомляється Генеральному секретарю Ради Європи і надсилається ним або нею державам - членам Ради Європи, державам, що не є членами Ради Європи, які брали участь у розробці цієї Конвенції, будь-якій державі, що підписала Конвенцію, будь-якій державі-учасниці, Європейському Союзу та будь-якій державі, якій було запропоновано приєднатися до цієї Конвенції відповідно до положень пункту 1 статті 18.
2. Будь-яка поправка, запропонована Стороною, доводиться до відома Комітету Сторін, який подає Комітету Міністрів свій висновок щодо такої поправки.
3. Комітет Міністрів розглядає запропоновану поправку і висновок, представлений Комітетом Сторін, і може після консультацій з державами-учасниками цієї Конвенції, які не є членами Комітету, прийняти цю поправку.
4. Текст будь-якої поправки, прийнятої Комітетом Міністрів відповідно до пункту 3 цієї статті, надсилається Сторонам для прийняття.
5. Будь-яка поправка, прийнята відповідно до пункту 3 цієї статті, набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення одномісячного періоду від дати, коли всі Сторони повідомили Генерального секретаря про її прийняття.

Стаття 23 - Денонсація

1. Будь-яка Сторона може в будь-який час денонсувати цю Конвенцію шляхом повідомлення на ім'я Генерального секретаря Ради Європи.
2. Така денонсація набирає чинності в перший день місяця, що настає після закінчення тримісячного періоду з дати отримання повідомлення Генеральним секретарем.

Стаття 24 - Повідомлення

Генеральний секретар Ради Європи повідомляє держави-члени Ради Європи, держави, що не є членами Ради Європи, які брали участь у розробці цієї Конвенції, будь-яку державу, що підписала Конвенцію, будь-яку державу-учасницю, Європейський Союз та будь-яку державу, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції відповідно до положень статті 18, про:

- a. будь-яке підписання;
- b. здачу на зберігання будь-якої ратифікаційної грамоти або документа про прийняття, затвердження або приєднання;
- c. будь-яку дату набрання чинності цією Конвенцією відповідно до статей 17 і 18;
- d. будь-яку поправку, прийняту відповідно до статті 22, і дату набрання чинності такою поправкою;
- e. будь-яку заяву, зроблену відповідно до статті 20;
- f. будь-яке застереження та будь-яке зняття застереження, зроблене відповідно до статті 21;
- g. будь-яку денонсацію, зроблену відповідно до положень статті 23;
- h. будь-який інший акт, повідомлення або повідомлення, що стосується цієї Конвенції.

На посвідчення чого ті, що підписалися нижче, належним чином на те уповноважені, підписали цю Конвенцію.

Учинено у м. Люксембурзі, 13 травня 2025 року, англійською та французькою мовами, при цьому обидва тексти є рівно автентичними, в одному примірнику, який здається на зберігання до архіву Ради Європи. Генеральний секретар Ради Європи надсилає засвідчені копії кожній державі - члену Ради Європи, державам, що не є членами Ради Європи, які брали участь у розробці цієї Конвенції, Європейському Союзу та будь-якій державі, якій запропоновано приєднатися до цієї Конвенції.

Додаток - Привілеї та імунітети (Стаття 10)

1. Цей додаток застосовується до членів GRAVO, згаданих у статті 10 цієї Конвенції, а також до інших членів делегацій, які здійснюють візити до відповідних держав. Для цілей цього додатка вираз «інші члени делегацій, які здійснюють візити до відповідних держав» включає незалежних національних експертів і фахівців, згаданих у пунктах 3 і 4 статті 12 цієї Конвенції, представників Ради Європи та перекладачів, найнятих Радою Європи, які супроводжують GRAVO під час її візитів до відповідних держав.
2. Члени GRAVO та інші члени делегацій, що здійснюють візити до відповідних держав, під час виконання своїх функцій, пов'язаних з підготовкою та проведенням візитів до відповідних держав, а також подальшими діями та поїздками у зв'язку з виконанням цих функцій, користуються такими привілеями та імунітетами:
 - a. імунітет від арешту або затримання та від вилучення їх особистого багажу, а також імунітет від будь-якого судового процесу щодо їхніх усних або письмових заяв та всіх дій, вчинених ними в офіційному статусі;
 - b. звільнення від будь-яких обмежень свободи пересування під час виїзду з країни проживання та повернення до неї, а також під час в'їзду та виїзду з країни, в якій вони виконують свої функції, та від будь-яких формальностей щодо реєстрації іноземців у країнах, які вони відвідують або через територію яких проїжджають транзитом у зв'язку з виконанням своїх функцій.
3. Під час поїздок, що здійснюються у зв'язку з виконанням своїх функцій, членам GRAVO та іншим членам делегацій, які здійснюють візити до відповідних держав, у питаннях митного та валютного контролю надаються такі ж пільги, які надаються представникам іноземних урядів, під час здійснення тимчасових офіційних відряджень.
4. Документи, що стосуються оцінки виконання цієї Конвенції, які перевозяться членами GRAVO та іншими членами делегацій, що здійснюють візити до відповідних держав, є недоторканими. Офіційна кореспонденція GRAVO або офіційні повідомлення членів GRAVO та інших членів делегацій, які здійснюють візити до відповідних держав, не підлягають вилученню або цензурі.
5. З метою забезпечення членам GRAVO та іншим членам делегацій, які здійснюють візити до відповідних держав, повної свободи слова та повної незалежності під час виконання своїх обов'язків, імунітет від судового переслідування щодо усних або письмових заяв та всіх дій, вчинених ними під час виконання покладених на них функцій, продовжує надаватися навіть після припинення виконання ними таких функцій.
6. Привілеї та імунітети надаються особам, зазначеним у пункті 1 цього додатка, з метою забезпечення їх незалежності у виконанні покладених функцій в інтересах GRAVO, а не для їх особистої вигоди. Рішення про відмову від імунітетів осіб, зазначених у пункті 1 цього додатка, приймаються Генеральним секретарем Ради Європи у всіх випадках, коли, на його чи її думку, такі імунітети перешкоджають здійсненню правосуддя і коли від них можна відмовитися без шкоди для інтересів GRAVO.